

ผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการสู่การปฏิบัติระดับภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

นโยบาย : ๒. ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง
๒.๓ การพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

ชื่อผลงาน : การพัฒนาระบบแนะแนว เพื่อสร้างประสบการณ์อาชีพของนักเรียน
โดยใช้ CHANGE Model ของโรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร

ชื่อเจ้าของผลงาน	๑) นายธนวัฒน์ สุภาอ้วน	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
	๒) นางสาวคนिता อ้วนอินทร์	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
	๓) นางสาวชฎารัตน์ รื้อเรือง	ครูผู้สอน
	๔) นายมรกต บริสุทธิ์	ครูผู้สอน
	๕) นางสาวชิตกมล ปาปะโฮ	ครูผู้สอน
	๖) นายปรินทร์ เหลาแหลม	ครูผู้สอน

โรงเรียน ศรีบุญเรืองวิทยาคาร **สังกัด** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต ๑

ความสำคัญของผลงาน

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๖๘ โดยพลตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มุ่งเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” ตามนโยบายลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๔ นโยบาย และนโยบายลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง จำนวน ๖ นโยบาย และนโยบายเพิ่มเติม จำนวน ๘ นโยบาย โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน ภายใต้แนวความคิด “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด และในกำกับกระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นเลิศและความมั่นคงของชีวิต

โรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร ได้ตระหนักถึงนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จึงดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งกิจกรรมแนะแนวนับว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนทั้งวัยเด็กและวัยรุ่น เนื่องจากกิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตน ป้องกันปัญหา และแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ในขอบข่ายด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม โดยมีรูปแบบและเทคนิคที่หลากหลาย อาจเป็นกิจกรรมแนะแนวโดยตรงหรือผสมผสานในการเรียนการสอน การฝึกอบรม ประชุมสัมมนา ทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม ทั้งยังมีความสำคัญต่อครูที่ให้การแนะแนว และผู้เรียน คือ การพัฒนากิจกรรมแนะแนวที่เหมาะสมจะช่วยให้การแนะแนวสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวให้มีประสิทธิภาพได้มากขึ้น และการพัฒนากิจกรรมแนะแนวที่สอดคล้องกับ ผู้เรียนที่ได้รับการแนะแนวได้อย่างแท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นทรัพยากรที่มี คุณค่าของสังคมและประเทศชาติ

จากเป้าหมายหลักของการพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรมที่กล่าวมาข้างต้น โรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคารจึงได้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบแนะแนวเพื่อสร้างประสบการณ์อาชีพของนักเรียน โดยใช้ CHANGE Model ขึ้นเป็นกิจกรรม ที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์ สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครู รู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็น กิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนา ผู้เรียน ความหมายของกิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการจัดขึ้นบนพื้นฐานของ หลักการ วิธีการ และเทคนิคทาง จิตวิทยา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามช่วงวัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถที่จะดำรงชีวิต อยู่ในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

๑. เพื่อดำเนินการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและมียานทำให้มีประสิทธิภาพ เกิดทักษะอาชีพ มีทักษะชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนและตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคตได้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด
๓. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาทั้งภาครัฐและเอกชนในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ

กระบวนการพัฒนางาน

โรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินผลการจัด กิจกรรมแนะแนว โดยครูผู้จัดกิจกรรมแนะแนว ผู้เรียน และผู้ปกครอง มีภารกิจ ที่รับผิดชอบดังนี้

๑. ครูผู้จัดกิจกรรมแนะแนว ผู้เรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลเพื่อ พัฒนา ผู้เรียน โดยครูผู้จัดกิจกรรมมีภารกิจในการวางแผนการประเมิน ดำเนินการประเมิน นำผลการประเมินไป พัฒนา ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
๒. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมิน ประเมินตนเองและเพื่อน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วม ในการเสนอความคิดเห็นในการประเมิน ประเมินผลการพัฒนาผู้เรียน โดยประสานร่วมมือกับครูผู้จัดกิจกรรม ประเมิน บันทึก สรุปผลการพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของ ผู้เรียน
๓. การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน ครูผู้จัดกิจกรรมตรวจสอบเวลาการเข้าร่วม กิจกรรม และ ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตัดสินผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” ดังนี้ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ ชิ้นงาน/คุณลักษณะ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

การพัฒนาระบบแนะแนว เพื่อสร้างประสบการณ์อาชีพ โดยใช้ CHANGE Model ของโรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร มีกลยุทธ์ในการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย ๖ หลักการ ดังนี้

- C – Caring & Active Listening การดูแลช่วยเหลือและรับฟังอย่างเข้าใจ
- H – Hero ระบบ School Health Hero
- A – Ability การส่งเสริมความสามารถและศักยภาพ

N – Network ภาควิชาเครือข่ายและเทคโนโลยีในการส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษาและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

G – Guidance กิจกรรมแนะแนว

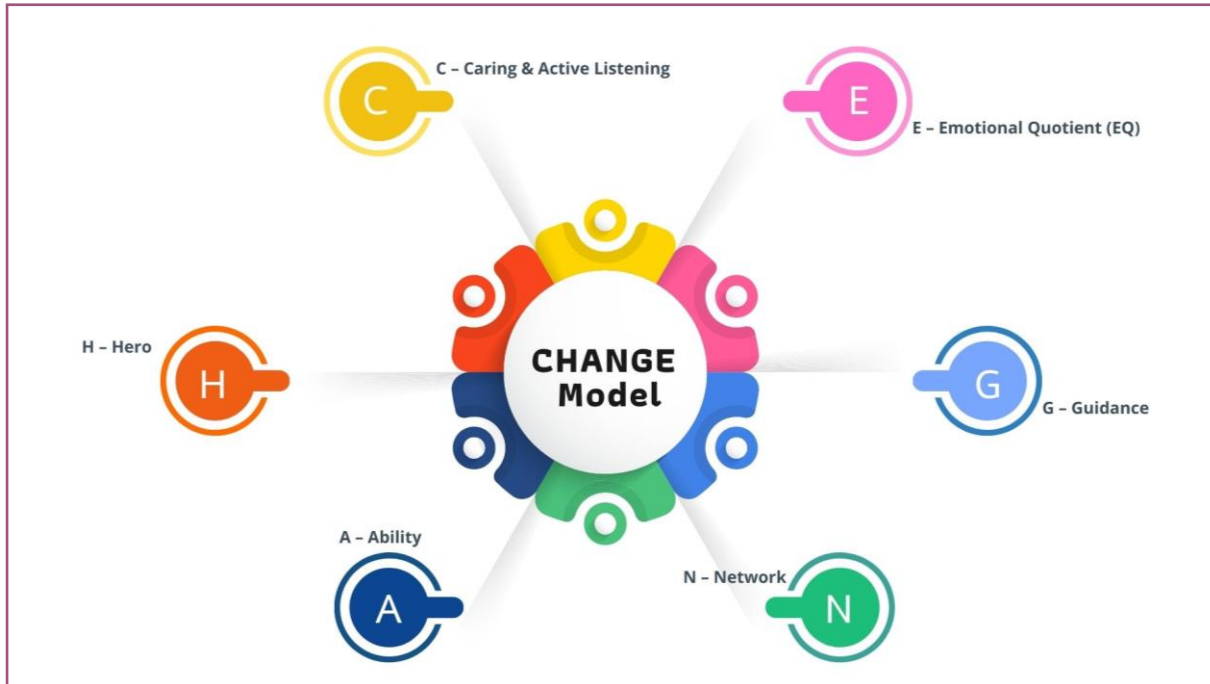
E – Emotional Quotient (EQ) การพัฒนาทางด้านความฉลาด ทางอารมณ์

ซึ่งจากหลักการดังกล่าวข้างต้นได้ดำเนินการตามวิธีการ ดังนี้

หลักการ	วิธีการ
๑. C – Caring & Active Listening การดูแลช่วยเหลือและรับฟังอย่างเข้าใจ	มีครูที่มีทักษะในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทำความรู้จักนักเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นหลัก ด้วยกระบวนการพูดคุย รับฟังปัญหาอย่างตั้งใจและเข้าใจ
๒. H – Hero ระบบ School Health Hero	มีการนำระบบ School Health Hero มาใช้ในการคัดกรองเฝ้าระวัง ปัญหาพฤติกรรม อารมณ์ และทักษะสังคมของนักเรียน โดยครูประจำชั้นสามารถดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีความเสี่ยงผ่านระบบ School Health Hero ให้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขช่วยเหลือต่อไป
๓. A – Ability การส่งเสริมความสามารถและศักยภาพ	โรงเรียนมีการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพตามความถนัดและ ความสามารถของผู้เรียน
๔. N – Network ภาควิชาเครือข่ายและเทคโนโลยีในการส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษาและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สร้างภาควิชาเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ อาทิ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกเลาะ, องค์การบริหารส่วนตำบลขมื่น ฯลฯ อีกทั้งนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น
๕. G – Guidance กิจกรรมแนะแนว	โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนว โดยครูสามารถให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางที่เหมาะสมตามความถนัดของผู้เรียน ในการเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปด้านสายสามัญและสายอาชีพ หรือเข้าร่วมหลักสูตร และได้ดำเนินการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพครูแนะแนวสำหรับการดำเนินงานแนะแนวให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการนำไปพัฒนาระบบแนะแนวให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น
๖. E – Emotional Quotient (EQ) การพัฒนาทางด้านความฉลาด ทางอารมณ์	นำไปสู่การพัฒนาทักษะทางด้านความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ช่วยให้นักเรียนเข้าใจตัวตน ความต้องการ และความสามารถของตนเอง ป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต และได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ได้รับการดูแลช่วยเหลือและแก้ไขสถานการณ์อย่างทันท่วงทีและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย และมีความสุข

การพัฒนาาระบบแนะแนว เพื่อสร้างประสบการณ์อาชีพ โดยใช้ CHANGE Model ของโรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร

ภาพที่ ๑ CHANGE Model ของโรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร

ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามผลงาน

๑. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน นักเรียนได้ฝึกทักษะ ประสบการณ์ มีการเตรียมความพร้อมและคุณลักษณะที่จำเป็นในอาชีพที่ตนเองสนใจ รู้จักตนเองและสามารถตัดสินใจวางแผนเพื่อศึกษาต่อ ได้เรียนรู้ลักษณะต่าง ๆ ของอาชีพและค้นพบความต้องการของตนเองเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพที่เหมาะสม มีทักษะการคิด ทักษะการทำงาน และทักษะชีวิต มีสมรรถนะทางอาชีพ สามารถก้าวสู่โลกแห่งการทำงาน หรือศึกษาต่ออย่างมีคุณภาพ

๒. ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา โรงเรียนได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจหรืออาชีพที่เหมาะสมกับนักเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียนให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของชุมชน

๓. ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชน ชุมชนเข้มแข็ง ชุมชนมีทักษะอาชีพและสามารถประกอบอาชีพ มีรายได้สามารถเลี้ยงตัวเองได้

๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรมนี้ไปใช้

๔.๑ นักเรียนรู้จัก เข้าใจตนเอง ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถแก้ปัญหา มีทักษะกระบวนการคิด การทำงาน มีความสามารถในการเป็นผู้นำผู้ตามในการทำงาน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนด

๔.๒ นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการทำงาน ฝึกความรับผิดชอบ มีวินัย ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะในการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

๔.๓ โรงเรียนมีนวัตกรรมใหม่ที่เอามาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำให้แก่ผู้เรียนได้ตรงตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน

ปัจจัยความสำเร็จ

1. ผู้บริหารให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ทั้งงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เวลา และสื่อเทคโนโลยี
2. นักเรียนได้เลือกแผนการ ศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้ตรงตามความถนัด
3. ครูได้ใช้ข้อมูลจากผลการทดสอบต่าง ๆ ที่นักเรียนที่ได้จากการเข้ากิจกรรม และจากการให้คำปรึกษากลุ่มนำมา ช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดี
4. โรงเรียนมีการบริหารจัดการการศึกษาต่อของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทเรียนที่ได้รับ

1. นักเรียนได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้รู้จักตนเอง ได้เตรียมความพร้อม
2. นักเรียนได้รับการจุดประกายความคิดที่จะวางแผนศึกษา ต่อและประกอบอาชีพตามที่ตนถนัด
3. ครูควรใช้กระบวนการสอน สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนเรื่องอาชีพให้เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวผู้เรียน

การเผยแพร่/ การได้รับการยอมรับ

1. รางวัลเหรียญทองชนะเลิศอันดับ ๑ ศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๐ - ๗๑ รายการอาหารคาวหวานเพื่อสุขภาพ ระดับชั้น ม.๑ - ๓ (อ้างอิงภาพที่ ๒)
2. รางวัลเหรียญทองชนะเลิศอันดับ ๑ ศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๐ - ๗๑ รายการอาหารคาวหวาน (เด็กพิเศษ) ระดับชั้น ป.๑ - ๖ (อ้างอิงภาพที่ ๒)
3. รางวัลเหรียญทองชนะเลิศกีฬาฟุตบอลชาย ระดับมัธยมต้น ระดับศูนย์อำนวยการเครือข่ายฯ ติดต่อกัน ๓ ปี (อ้างอิงภาพที่ ๓)

ภาพที่ ๒

ภาพที่ ๓